

**Zakres materiału obowiązujący do testu sumującego
z matematyki
w klasie II**

ZAKRES PODSTAWOWY	ZAKRES ROZSZERZONY
Wyrażenia algebraiczne. Uczeń:	
	<p>spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dzieli wielomiany przez dwumian $ax + b$; • rozkłada wielomian na czynniki, stosując wzory skróconego mnożenia lub wyłączając wspólny czynnik przed nawias; • dodaje, odejmuje i mnoży wielomiany; • wyznacza dziedzinę prostego wyrażenia wymiernego z jedną zmienną, w którym w mianowniku występują tylko wyrażenia dające się łatwo sprowadzić do iloczynu wielomianów liniowych i kwadratowych; • dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli wyrażenia wymierne; rozszerza i (w łatwych przykładach) skraca wyrażenia wymierne
Równania i nierówności. Uczeń:	
<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje równania kwadratowe z jedną niewiadomą; • rozwiązuje nierówności kwadratowe z jedną niewiadomą; • korzysta z definicji pierwiastka do rozwiązywania równań typu $x^2 = -8$; • korzysta z własności iloczynu przy rozwiązywaniu równań typu $x(x + 1)(x - 7) = 0$; • rozwiązuje proste równania wymierne, prowadzące do równań liniowych lub kwadratowych, np. $\frac{x+1}{x+3} = 2, \frac{x+1}{x} = 2x$ 	<p>spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje wzory Viète'a; • rozwiązuje równania i nierówności liniowe i kwadratowe z parametrem; • stosuje twierdzenie o reszcie z dzielenia wielomianu przez dwumian $x - a$; • stosuje twierdzenie o pierwiastkach wymiernych wielomianu o współczynnikach całkowitych; • rozwiązuje równania wielomianowe dające się łatwo sprowadzić do równań kwadratowych; • rozwiązuje łatwe nierówności wielomianowe; • rozwiązuje proste nierówności wymierne <p>typu:</p> $\frac{x+1}{x+3} > 2, \frac{x+3}{x^2-16} < \frac{2x}{x^2-4x}$ $\frac{3x-2}{4x-7} \leq \frac{1-3x}{5-4x}$
Funkcje. Uczeń:	
<ul style="list-style-type: none"> • szkicuje wykres funkcji kwadratowej, korzystając z jej wzoru; • wyznacza wzór funkcji kwadratowej na podstawie pewnych informacji o tej funkcji lub o jej wykresie; • interpretuje współczynniki występujące 	<p>spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie wykresu funkcji $y = f(x)$ szkicuje wykresy funkcji $y = f(x)$, $y = c \cdot f(x)$, $y = f(cx)$; • szkicuje wykresy funkcji logarytmicznych

<p>we wzorze funkcji kwadratowej w postaci kanonicznej, w postaci ogólnej i w postaci iloczynowej (o ile istnieje);</p> <ul style="list-style-type: none"> wyznacza wartość najmniejszą i wartość największą funkcji kwadratowej w przedziale domkniętym; szkicuje wykres funkcji $f(x) = a/x$ dla danego a, korzysta ze wzoru i wykresu tej funkcji do interpretacji zagadnień związanych z wielkościami odwrotnie proporcjonalnymi; szkicuje wykresy funkcji wykładniczych dla różnych podstaw; posługuje się funkcjami wykładniczymi do opisu zjawisk fizycznych, chemicznych, a także w zagadnieniach osadzonych w kontekście praktycznym. 	<p>dla różnych podstaw;</p> <ul style="list-style-type: none"> posługuje się funkcjami logarytmicznymi do opisu zjawisk fizycznych, chemicznych, a także w zagadnieniach osadzonych w kontekście praktycznym; szkicuje wykres funkcji określonej w różnych przedziałach różnymi wzorami; odczytuje własności takiej funkcji z wykresu.
Ciągi. Uczeń:	
<ul style="list-style-type: none"> wyznacza wyrazy ciągu określonego wzorem ogólnym; bada, czy dany ciąg jest arytmetyczny lub geometryczny; stosuje wzór na n-ty wyraz i na sumę n początkowych wyrazów ciągu arytmetycznego; stosuje wzór na n-ty wyraz i na sumę n początkowych wyrazów ciągu geometrycznego 	<p>spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyznacza wyrazy ciągu określonego wzorem rekurencyjnym; oblicza granice ciągów, korzystając z granic ciągów typu $1/n$, $1/n^2$ oraz z twierdzeń działań na granicach ciągów; rozpoznaje szeregi geometryczne zbieżne i oblicza ich sumy.
Trygonometria. Uczeń:	
<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje definicje i wyznacza wartości funkcji sinus, cosinus i tangens kątów miarach od 0° do 180°; korzysta z przybliżonych wartości funkcji trygonometrycznych (odczytanych z tablic lub obliczonych za pomocą kalkulatora); oblicza miarę kąta ostrego, dla której funkcja trygonometryczna przyjmuje daną wartość (miarę dokładną albo – korzystając z tablic lub kalkulatora – przybliżoną); stosuje proste zależności między funkcjami trygonometrycznymi: $\sin^2\alpha + \cos^2\alpha = 1$, $\operatorname{tg}\alpha = \frac{\sin\alpha}{\cos\alpha}$ oraz $\sin(90^\circ - \alpha) = \cos\alpha$; znając wartość jednej z funkcji: sinus lub cosinus, wyznacza wartości pozostałych funkcji tego samego kąta ostrego. 	<p>spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> stosuje miarę łukową, zamienia miarę łukową kąta na stopniową i odwrotnie; wykorzystuje definicje i wyznacza wartości funkcji sinus, cosinus i tangens dowolnego kąta o mierze wyrażonej w stopniach lub radianach (przez sprowadzenie do przypadku kąta ostrego); wykorzystuje okresowość funkcji trygonometrycznych; posługuje się wykresami funkcji trygonometrycznych (np. gdy rozwiązuje nierówności typu $\sin x > a$, $\cos x \leq a$, $\operatorname{tg} x > a$); stosuje wzory na sinus i cosinus sumy i różnicy kątów, sumę i różnicę sinusów i cosinusów kątów; rozwiązuje równania i nierówności trygonometryczne typu $\sin 2x = \frac{1}{2}$, $\sin 2x + \cos x = 1$, $\sin x + \cos x = 1$, $\cos 2x < \frac{1}{2}$.
Planimetria. Uczeń:	
<ul style="list-style-type: none"> stosuje zależności między kątem środkowym i kątem wpisanym; korzysta z własności stycznej do okręgu i 	<p>spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> stosuje twierdzenia charakteryzujące

<p>własności okręgów stycznych;</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje trójkąty podobne i wykorzystuje (także w kontekstach praktycznych) cechy podobieństwa trójkątów; korzysta z własności funkcji trygonometrycznych w łatwych obliczeniach geometrycznych, w tym ze wzoru na pole trójkąta ostrokątnego o danych dwóch bokach i kącie między nimi 	<p>czworokąty wpisane w okrąg i czworokąty opisane na okręgu;</p> <ul style="list-style-type: none"> stosuje twierdzenie Talesa i twierdzenie odwrotne do twierdzenia Talesa do obliczania długości odcinków i ustalania równoległości prostych; znajduje obrazy niektórych figur geometrycznych w jednokładności (odcinka, trójkąta, czworokąta itp.); rozpoznaje figury podobne i jednokładne; wykorzystuje (także w kontekstach praktycznych) ich własności; znajduje związki miarowe w figurach płaskich z zastosowaniem twierdzenia sinusów i twierdzenia cosinusów
<p>Geometria na płaszczyźnie kartezjańskiej. Uczeń:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> wyznacza równanie prostej przechodzącej przez dwa dane punkty (w postaci kierunkowej lub ogólnej); bada równoległość i prostopadłość prostych na podstawie ich równań kierunkowych; wyznacza równanie prostej, która jest równoległa lub prostopadła do prostej danej w postaci kierunkowej i przechodzi przez dany punkt; oblicza współrzędne punktu przecięcia dwóch prostych; wyznacza współrzędne środka odcinka; oblicza odległość dwóch punktów; znajduje obrazy niektórych figur geometrycznych (punktu, prostej, odcinka, okręgu, trójkąta itp.) w symetrii osiowej względem osi układu współrzędnych i symetrii środkowej względem początku układu. 	<p>spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> interpretuje graficznie nierówność liniową z dwiema niewiadomymi oraz układy takich nierówności; bada równoległość i prostopadłość prostych na podstawie ich równań ogólnych; wyznacza równanie prostej, która jest równoległa lub prostopadła do prostej danej w postaci ogólnej i przechodzi przez dany punkt; oblicza odległość punktu od prostej; posługuje się równaniem okręgu $(x - a)^2 + (y - b)^2 = r^2$ oraz opisuje koła za pomocą nierówności; wyznacza punkty wspólne prostej i okręgu; oblicza współrzędne oraz długość wektora; dodaje i odejmuje wektory oraz mnoży je przez liczbę. Interpretuje geometrycznie działania na wektorach; stosuje wektory do opisu przesunięcia wykresu funkcji.